

Sygn. akt III KRS 16/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski (przewodniczący)
SSN Maciej Pacuda (sprawozdawca)
SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania M. D.
od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia [...]. w przedmiocie
przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego
Sądu Rejonowego w W., obwieszczonym w Monitorze Polskim,
z udziałem P. B.
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 lipca 2014 r.,

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą z dnia [...] podjętą w przedmiocie
przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego
Sądu Rejonowego w W., obwieszczonym w Monitorze Polskim, na podstawie art. 3
ust. 1 pkt 2 i art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie
Sądownictwa (Dz. U. Nr 126, poz. 714 i Nr 203, poz. 1192), postanowiła:
przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do

pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W. kandydaturę P. B. - referendarza sądowego (punkt 1) oraz nie przedstawiać Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w W. 22 innych kandydatur, w tym kandydatury adwokata M. D. (punkt 2), a nadto umorzyć postępowanie wobec 11 kandydatur.

W uzasadnieniu tej uchwały Krajowa Rada Sądownictwa wyjaśniła, że na jedno wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w W., obwieszczone w Monitorze Polskim zgłoszone zostały trzydzieści cztery kandydatury.

Zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa w jawnym głosowaniu bezwzględną większością głosów przyjął stanowisko w przedmiocie przedstawienia Krajowej Radzie Sądownictwa listy rekomendowanych kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie w następującej kolejności: 1. P. B., 2. B. I.-N.

Krajowa Rada Sądownictwa uwzględniła tym samym rekomendację kandydatury umieszczonej na pierwszej pozycji listy proponowanych kandydatur przedstawionej w stanowisku Zespołu członków Rady z dnia 13 stycznia 2014 r.

Po przeprowadzonej analizie akt postępowania i uwzględnieniu przede wszystkim akt osobowych wszystkich zgłoszonych na wolne stanowisko sędziowskie kandydatów oraz stanowiska Zespołu członków Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 stycznia 2013 r., a także po wysłuchaniu sprawozdania Zespołu członków Krajowej Rady Sądownictwa odnośnie do rekomendowanych na wolne stanowisko sędziowskie kandydatów, Krajowa Rada Sądownictwa uznała kandydaturę P. B. za najbardziej odpowiednią ze wszystkich kandydatur zgłoszonych na wolne stanowisko sędziowskie w Sądzie Rejonowym w W.

P. B. posiada wieloletnie i zróżnicowane doświadczenie zawodowe w pracy związanej ze stosowaniem prawa. Pracę tę wykonywał zarówno w pionie karnym, jak i cywilnym sądownictwa powszechnego jako asystent sędziego oraz referendarz sądowy. Legitymuje się ponadto uzyskaniem bardzo dobrej oceny z ukończenia wyższych studiów prawniczych oraz oceny dobrej plus ze złożonego egzaminu sędziowskiego. Wysokie kompetencje zawodowe kandydata oraz odpowiednie predyspozycje do wykonywania zawodu sędziego zostały potwierdzone bardzo

dobrą oceną kwalifikacyjną jego pracy na stanowisku, zarówno asystenta sędziego Sądu Apelacyjnego, jak i referendarza sądowego.

Powyższe względy w połączeniu z uzyskaniem przez P. B. jednomyślnego poparcia Kolegium Sądu Okręgowego w W. oraz trzeciego pod względem wysokości spośród wszystkich zgłoszonych na wolne stanowisko kandydatów poparcia na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w W. czyni jego kandydaturę najbardziej odpowiednią ze wszystkich zgłoszonych kandydatur do przedstawienia z wnioskiem o powołanie na wolne stanowisko sędziowskie.

Uczestnik postępowania adwokat M. D. wniósł do Sądu Najwyższego odwołanie od uchwały nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 stycznia 2014 r., na podstawie art. 44 ust 1 ustawy o KRS zaskarżając tę uchwałę w części dotyczącej nieprzedstawienia jego kandydatury z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego oraz zarzucając tej uchwale sprzeczność z prawem, tj.

(-) sprzeczność z art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, polegającą na przeprowadzeniu wyboru kandydata w sposób sprzeczny ze zgromadzonym materiałem dowodowym, w sytuacji, w której kandydatura skarżącego, w świetle ustalonych w uchwale kryteriów wyboru, spełnia wyższe wymagania w zakresie kwalifikacji, doświadczenia i dorobku zawodowego, stażu pracy, opinii i ocen sędziów wizytatorów, a także indywidualnych cech i predyspozycji do wykonywania zawodu sędziego;

(-) sprzeczność z art. 33 ust 1 ustawy o KRS w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji i art. 60 Konstytucji RP, polegającą na podjęciu uchwały w zaskarżonej części bez wszechstronnego rozważenia sprawy, a nadto, z naruszeniem zasad jednakowego dostępu do stanowisk w sferze publicznej oraz równego traktowania i niedyskryminacji, poprzez: dokonanie oceny kandydatury skarżącego w sposób sprzeczny ze zgromadzonym materiałem dowodowym; nieuzasadnione pominięcie przy ocenie kandydatury skarżącego szeregu korzystnych dla jego wyboru okoliczności, to jest ocen, opinii i rekomendacji zawartych w analizach i ocenach sporządzonych przez sędziów wizytatorów oraz doświadczenia zawodowego i stażu pracy, bez odpowiedniego wyjaśnienia i podania motywów takiej decyzji.

Powołując się na przedstawione wyżej zarzuty, odwołujący się wnioskował o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.

Podniósł równocześnie, że określenie kryteriów wyboru, którymi kierowała się Rada oraz hierarchii ich ważności pozwala na dokonanie porównania sytuacji skarżącego i wybranego kandydata z uwzględnieniem tych kryteriów oraz całokształtu materiału dowodowego dotyczącego kandydatów. Dokonana w oparciu o te kryteria ocena kandydatów, przy uwzględnieniu zebranego w toku postępowania materiału dowodowego, powinna natomiast prowadzić do wniosku, że skarżący spełnia stawiane wymogi w większym stopniu od wybranego kandydata, w szczególności w zakresie posiadanych kwalifikacji zawodowych, którym Rada, jego zdaniem, nadała znaczenie kluczowe dla rozstrzygnięcia.

Skarżący wskazał ponadto, że ukończył studia z wynikiem dobrym, egzamin sędziowski złożył z oceną dostateczną, a zawód adwokata wykonuje od 2006 r. Przedtem, w latach 1998 — 2005, pracował w Kancelarii Prezydenta RP, między innymi na stanowisku radcy prawnego. W przypadku skarżącego zostały przedstawione analiza pracy oraz oceny dwóch sędziów wizytatorów — z zakresu spraw cywilnych i karnych. Obie opinie były pozytywne. W ocenie sporządzonej przez sędziego wizytatora ds. karnych wskazano na: duże doświadczenie praktyczne w sprawach karnych prowadzonych, zarówno przez sądy rejonowe, jak i okręgowe, właściwy poziom wiedzy z zakresu prawa materialnego i procesowego, aktywność i rzetelność w wykonywaniu swoich funkcji, lojalność procesową wobec sądu i szacunek dla pracy innych osób. Podkreślono wieloletnie doświadczenie zawodowe skarżącego, nabyte w warunkach bezpośredniego kontaktu z podsądnymi i pokrzywdzonymi, znajomość problemów związanych ze stosowaniem prawa karnego także z innej strony, niż znana sędziom orzekającym. W ocenie sędziego wizytatora ds. cywilnych stwierdzono, że skarżący posiada wiedzę prawniczą pozwalającą mu na podejmowanie czynności zarówno w sprawach z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego jak i gospodarczego.

Zdaniem skarżącego, porównanie przedstawionych wyżej okoliczności z sytuacją wybranego kandydata, w świetle kryterium kwalifikacji zawodowych jednoznacznie przemawia za dokonaniem wyboru skarżącego, co nie znalazło

odzwierciedlenia w zaskarżonej uchwale. Ocena pracy wybranego przez Radę kandydata sporządzona przez sędziego wizytatora dotyczyła pracy na stanowisku asystenta sędziego w wydziale pracy i ubezpieczeń społecznych i przede wszystkim odnosiła się do poziomu wiedzy prawniczej w tym obszarze. Uzupełniająca opinia na temat tego kandydata dotyczyła jego pracy w charakterze referendarza w wydziale gospodarczym Krajowego Rejestru Sądowego, co w opinii wnoszącego odwołanie wskazuje na bardzo wąski zakres stosowanego prawa procesowego i materialnego.

Skarżący jest zdania, że opinie na jego temat wydane przez sędziów wizytatorów wskazują na dużo bardziej wszechstronny i praktyczny poziom wiedzy i umiejętności zawodowych. Uzasadniają pozytywną ocenę kandydatury, zarówno w zakresie wykonywania zawodu w sprawach karnych, jak i cywilnych, rodzinnych i gospodarczych. Wskazują na wieloletnie doświadczenie zawodowe w sprawach o różnym stopniu skomplikowania, przed sądami rejonowymi i okręgowymi. Doświadczenie skarżącego obejmuje nie tylko sporządzanie wszelkiego rodzaju pism procesowych, ale przede wszystkim aktywne uczestnictwo w rozprawach sądowych, wymagające praktycznego stosowania wiedzy i umiejętności prawniczych z zakresu niemal wszystkich gałęzi prawa.

Skarżący uznał, że przy tak znaczącej przewadze doświadczenia zawodowego i posiadanych kwalifikacji przez skarżącego, o wyborze dokonany przez Radę nie powinny decydować wyniki głosowania w Kolegium i Zgromadzeniu przedstawicieli, gdyż temu kryterium Rada nadała drugorzędne znaczenie. Należy przyjąć, że dokonany przez Radę wyboru nie uzasadnia całokształt okoliczności sprawy, gdyż w kontekście przyjętych przez Radę kryteriów wyboru, spośród których za najważniejsze uznano ocenę kwalifikacji, zapadłe w stosunku do skarżącego rozstrzygnięcie stoi w sprzeczności ze zgromadzonym materiałem dowodowym.

W odpowiedzi na odwołanie Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o oddalenie odwołania w całości.

W uzasadnieniu swojego stanowiska Krajowa Rada Sądownictwa zauważyła, że kolejne odwołanie złożone przez skarżącego nie zasługuje na uwzględnienie. Uczestnik postępowania M. D. dotychczas wniósł cztery odwołania od Uchwał

Krajowej Rady Sądownictwa zawierające powtarzające się zarzuty i argumentację w zakończonych postępowaniach w przedmiocie powołania na wolne stanowiska sędziowskie.

Odwołanie od Uchwały Nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa skarżący oparł na błędnie wywiedzionym z uzasadnienia zaskarżonej uchwały założeniu, że z treści tego uzasadnienia wynika, jakoby jedynym kryterium wyboru kandydata na wolne stanowisko sędziowskie była - zdaniem Rady - ocena kwalifikacji.

W opinii Krajowej Rady Sądownictwa, powyższe założenie, jak i wywody stwierdzające, że założenie to uzyskało - w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa – prymat, nie znajduje potwierdzenia w treści uchwały. Rada wykonując swój konstytucyjny obowiązek właściwego doboru kadry sędziowskiej bada całokształt okoliczności faktycznych, dokonując wszechstronnego rozważenia sprawy.

Przeprowadzone postępowanie przez Zespół Krajowej Rady Sądownictwa, a następnie przed Radą uwzględnia dyrektywy zawarte w ustawie o Krajowej Radzie Sądownictwa. Dokonane ustalenia i konfrontacja kandydatów stanowią podstawę do wskazania okoliczności, które były kluczowe przy wyborze danego kandydata na wolne stanowisko sędziowskie. Określony tok czynności i przeprowadzone postępowanie stanowią wykonanie zarówno konstytucyjnych, jak i ustawowych obowiązków wskazanych w art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji RP oraz art. 33 ust. 1 i 35 ust. 2 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Krajowa Rada Sądownictwa podniosła też, że kryteria, które przesądziły o wyborze konkretnego kandydata, uwzględniane są łącznie, a uznanie - jak to czyni skarżący - za determinującego całe postępowanie tylko jednego z wielu kryteriów, niezależnie od jego wagi dla dokonanego rozstrzygnięcia, nie może zostać potraktowane jako zasadne. Dokonane ustalenia pozwoliły na jednoznaczną ocenę, że skarżący jako kandydat spełnia pozostałe kryteria w stopniu zdecydowanie niższym.

Uczestnik postępowania M. D. uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacyjną, ale w stopniu - i to znacznie - niższym od wybranego kandydata wypełnił pozostałe kryteria wskazane w art. 35 ust. 2 ustawy. Przedstawiony przez Krajową Radę Sądownictwa kandydat - referendarz sądowy P. B. - otrzymał zarówno bardzo dobrą ocenę kwalifikacyjną, jak i między innymi wyższą ocenę z egzaminu

sędziowskiego oraz wysokie poparcie środowiska sędziowskiego na posiedzeniu Kolegium Sądu Okręgowego w W. oraz Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w W. Kandydat ten w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa posiada wieloletnie i zróżnicowane doświadczenie zawodowe w pracy ze stosowaniem prawa.

Krajowa Rada Sądownictwa uznała, że nie naruszyła posiadanego uprawnienia do samodzielnego uznania i oceny materiałów postępowania, a wywody polemiczne skarżącego odnośnie do oceny doświadczenia zawodowego poszczególnych kandydatów i ich przydatności do wykonywania zawodu sędziego sprowadzają się w swej istocie jedynie do subiektywnej prezentacji własnej kandydatury.

Uczestnik postępowania P. B. złożył odpowiedź na odwołanie M. D. od uchwały nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa, wnosząc o odrzucenie odwołania w całości, a w razie nieuwzględnienia tego wniosku o oddalenie odwołania w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie Sąd Najwyższy uważa za stosowne przypomnieć, że zgodnie z art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 126, poz. 714, dalej ustawa o KRS), uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. Wynikające z tego przepisu prawo zaskarżenia uchwał Rady dotyczy zatem uchwał podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS sprawach o rozpatrzenie i ocenę kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych. Stosownie do art. 44 ust. 3 ustawy o KRS do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, poza przepisem art. 87¹ k.p.c. ustanawiającym przymus adwokacko – radcowski w występowaniu przed tymże Sądem. Odesłanie do przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o

skardze kasacyjnej determinuje więc sposób wyznaczenia granic rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje bowiem skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozwagę tylko nieważność postępowania.

Jeśli zaś chodzi o podstawy odwołania od uchwał Rady, to zdaniem Sądu Najwyższego zasadniczo nie ma zastosowania w tym zakresie art. 398³ § 1 k.p.c. regulujący kwestię podstaw kasacyjnych, gdyż w przypadku odwołań od uchwał Rady podstawy te są określone w art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o KRS, który stanowi, że odwołanie można wnieść z powodu sprzeczności uchwały z prawem, a zatem zarówno z prawem materialnym jak i z przepisami postępowania. Oczywiście nie będą to przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, gdyż stosowanie tych przepisów w postępowaniu przez Radą wyłącza art. 2 ustawy o KRS. Nie są to również przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, albowiem z treści jego art. 1 jednoznacznie wynika, że Kodeks postępowania cywilnego reguluje postępowanie sądowe w wymienionych w tym przepisie kategoriach spraw, a nie postępowanie przed innymi organami władzy państwowej, w dodatku mającymi – jak postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa – charakter publiczny. Szczegółowe zasady postępowania przed Radą w indywidualnych sprawach są unormowane w przepisach rozdziału 3 obecnie obowiązującej ustawy o KRS i to one mogą stanowić punkt odniesienia dla podnoszonych w odwołaniach od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa zarzutów naruszenia przepisów proceduralnych. Naruszenia te muszą przy tym mieć istotny wpływ na wynik sprawy, odzwierciedlony w treści zaskarżonej uchwały. Tak sformułowane podstawy zaskarżenia wyznaczają z kolei zakres kognicji Sądu Najwyższego w tej kategorii spraw.

Sąd Najwyższy w obecnym składzie uznaje przy tym za nadal aktualny pogląd judykatury wyrażany na gruncie art. 13 ust. 2 dawnej ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.), będącego odpowiednikiem art. 44 ust. 1 obecnej ustawy o KRS, zgodnie z którym zakres kognicji Sądu Najwyższego w ramach oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie

pozostaje w sprzeczności z prawem. Oznacza to, że Sąd Najwyższy nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego (a tym bardziej jego kontrkandydatów). Przedmiotem badania ze strony Sądu Najwyższego pozostaje zatem procedura podejmowania uchwały przez Krajową Radę Sądownictwa, a nie przesłanki, które zadecydowały o jej treści (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 lipca 2009 r., III KRS 7/09 i III KRS 11/09, niepublikowane, oraz z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011, nr 11, poz. 93). Wypada również dodać, iż jak zauważył Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 maja 2008 r., SK 57/06 (OTK – A 2008, nr 4, poz. 63), ani szczególna, konstytucyjna, pozycja ustrojowa KRS, ani fakt, że w myśl art. 12 ust. 5 ustawy o KRS w postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, nie odbierają postępowaniu przed Radą w sprawach indywidualnych, dotyczących powołania na stanowiska sędziowskie, charakteru postępowania administracyjnego. Przedmiot postępowania w kwestii oceny kandydata i przedstawienia wniosku o jego powołanie na stanowisko sędziego ma charakter sprawy w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. I jako taka powinna podlegać kontroli sądowej w zakresie właściwym tego rodzaju sprawom, tj. pod kątem legalności, przestrzegania stosownych procedur prawnych. Zgodzić się natomiast należy ze stanowiskiem, że merytoryczna ingerencja sądu w rozstrzygnięcia Rady byłaby niedopuszczalna, wkraczałaby bowiem w sferę szczególnego władztwa Rady, wynikającego z samych norm konstytucyjnych. Jednakże kontrola sądowa przestrzegania praw obywateli, w rozważanym wypadku praw wynikających z art. 60 Konstytucji RP, tj. prawa równego dostępu do służby publicznej, a zatem w sprawach prowadzenia naboru na podstawie przejrzystych kryteriów selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej, jest, w myśl art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, konieczna.

W konsekwencji takiego ukształtowania kognicji Sądu Najwyższego w zakresie kontroli nad postępowaniem dotyczącym przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie sędziego, kontrola sądowa obejmuje w szczególności badanie, czy Rada przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydata oraz procedur postępowania związanych z oceną kandydatury i przedstawiania wniosku Prezydentowi. Analiza

tego, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, obejmuje także kontrolę przestrzegania przez Radę innych wymagań prawnych, w tym np. ustawowych warunków powoływania na stanowisko sędziego, sprecyzowanych w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) oraz ogólnych reguł proceduralnych obowiązujących w postępowaniu przed tym organem, określonych w przepisach rozdziału 3 ustawy o KRS.

Przechodząc do oceny podstaw odwołania wniesionego w niniejszej sprawie od uchwały Rady z dnia [...] Sąd Najwyższy stwierdza, że jest ono nieuzasadnione.

Odwołujący się M. D. oparł swoje odwołanie od przedmiotowej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa na zarzutach naruszenia przepisów art. 32 ust. 1 i art. 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy o KRS.

Odnosnie do tych zarzutów wypada więc stwierdzić, iż przedmiotem ochrony wynikającej z art. 60 Konstytucji RP jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Dlatego sądowa kontrola dokonywana przez pryzmat wymienionego przepisu nie stwarza (co już było zresztą podnoszone) podstaw do wkraczania w zakres kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa, ponieważ mogłoby to oznaczać naruszenie konstytucyjnych uprawnień i kompetencji Rady wynikających z art. 179 Konstytucji RP. Ochrona sądowa udzielana kandydatowi na określone stanowisko sędziowskie winna zatem obejmować kontrolę postępowania przed Radą pod względem jego zgodności z prawem, a więc musi być ograniczona do oceny zgodności z prawem zastosowanej *in casu* procedury oceny kandydatury bądź kandydatur i w efekcie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie lub odmowy objęcia danego kandydata takim wnioskiem. Poddanie kontroli sądowej wyników postępowania przed KRS w takiej indywidualnej sprawie nie może natomiast oznaczać, że sąd uczestniczyłby w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego.

Art. 32 ust. 1 Konstytucji RP statuuje z kolei zasadę równości wszystkich wobec prawa i równości traktowania wszystkich przez władze publiczne oraz zakazuje dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z

jakiegokolwiek przyczyny. Z tego względu kontrola sądowa postępowania przed Radą w zakresie jej zgodności z tym przepisem powinna sprowadzać się do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Zdaniem Sądu Najwyższego, zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały wyjaśnienia Rady nie zawierają niczego, co można by uznać za dyskryminację skarżącego, świadczącą o naruszeniu art. 32 ust. 1 Konstytucji RP. On sam również nie wyjaśnia, na czym konkretnie, jego zdaniem, miałoby polegać naruszenie przez Radę tego właśnie przepisu.

Z kolei art. 33 ust. 1 ustawy o KRS zobowiązuje Krajową Radę Sądownictwa, aby przed podjęciem uchwały w indywidualnych sprawach należących do jej kompetencji, wszechstronnie rozważyła sprawę, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeśli zostały złożone. Naruszenie tego przepisu może zatem polegać na pominięciu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z owej dokumentacji lub wyjaśnień, albo dokonaniu ustaleń sprzecznych z tymże materiałem. Natomiast w myśl art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia: 1) doświadczenie zawodowe, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia; 2) opinie kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Warto przy tym zauważyć, że ów katalog (adresowany w pierwszej kolejności do zespołu Rady przy sporządzaniu listy rekomendowanych kandydatów) nie ma wyczerpującego charakteru i - poza wyeksponowaniem oceny kwalifikacji kandydatów – w żadnym razie nie hierarchizuje przymiotów, jakimi powinna odznaczać się osoba ubiegająca się o to stanowisko. Co do samych kwalifikacji kandydatów należy z kolei podkreślić, że przepis nie precyzuje tego pojęcia. Z pewnością jednak nie można utożsamiać ich tylko z wymaganiami stawianymi kandydatom w przepisach ustawy o ustroju sądów powszechnych, gdyż te wyznaczają jedynie minimum standardów dla osoby ubiegającej się o stanowisko sędziego. Chodzi więc raczej o uwzględnienie w ocenie kandydatów - poza owym ustawowym minimum – dodatkowych elementów składających się na teoretyczne i

praktyczne umiejętności potrzebne do wykonywania tego zawodu, jak np. wyniki ukończenia studiów i egzaminu sędziowskiego, uzyskane stopnie naukowe, ukończone studia podyplomowe i szkolenia, reprezentowana w toku wykonywania dotychczasowej pracy i analizowana przez sędziów wizytatorów oraz przełożonych wiedza prawnicza, sposób organizowania pracy i wywiązywania się z obowiązków, itp. Aktualnym pozostaje zatem pogląd judykatury, ukształtowany na podstawie przepisów dawnej ustawy o KRS z dnia 27 lipca 2001 r., w myśl którego w przypadku ubiegania się kilku osób o jedno stanowisko sędziowskie wskazane jest wyjaśnienie w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych przez Radę kryteriów oceny. Zakres rozważań dotyczących poszczególnych kandydatów może być przy tym zróżnicowany w zależności od potrzeb, wobec czego nie jest konieczne uszeregowanie kandydatów w oparciu o każde z przyjętych kryteriów oceny. Decyduje ocena całościowa, wynikająca z łącznego zastosowania tych przesłanek (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2009 r., III KRS 13/09, ZNSA 2011, nr 1, poz. 93; z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271 i z dnia 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10, LEX nr 678015). Sąd Najwyższy w obecnym składzie podziela także pogląd wyrażony w wyroku z dnia 21 sierpnia 2012 r., III KRS 21/12 (dotychczas niepublikowanym), iż uzasadnienie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa ograniczone do szczegółowego przedstawienia kandydatur wybranych w głosowaniu nie stanowi naruszenia prawa również i z tej przyczyny, że uchwała jest aktem podejmowanym przez organ kolegialny. Wyniki takiego głosowania zaś trudno przedstawić w formie uzasadnienia, choćby z tego względu, że niemożliwe jest jednoznaczne ustalenie rzeczywistych intencji głosujących. W takim przypadku kontrola sądowa musi ograniczyć się do oceny, czy zachowane były podstawowe reguły proceduralne. Jest to sytuacja podobna do spotykanej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi w sprawach zainicjowanych wniesieniem odwołania od decyzji Centralnej Komisji do Spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w przedmiocie nadania stopnia naukowego i tytułu naukowego, w których sąd administracyjny nie jest kompetentny do merytorycznej kontroli recenzji stanowiących podstawę decyzji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1996 r., III ARN 86/95, OSNAPiUS 1996 nr 21 poz. 315; wyroki

Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 października 1999 r., I SA 813/99, LEX nr 46279; z dnia 22 listopada 2007 r., I SA/Wa 1292/07, LEX nr 433773 i z dnia 30 maja 2008 r., I OSK 212/08, LEX nr 505357 oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 maja 2010 r., I SA/Wa 106/10, LEX/el. 2010, z glosą M. Karpiuka).

Rozpatrując i oceniając kandydatury zgłoszone na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Rejonowym w W., Krajowa Rada Sądownictwa dysponowała obszerną dokumentacją dotyczącą poszczególnych osób biorących udział w konkursie oraz listą rekomendacyjną Zespołu członków Rady, sporządzoną po zapoznaniu się z tą dokumentacją. Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały jednoznacznie wynika, iż Krajowa Rada Sądownictwa, rozpatrując kandydatury na wakujące stanowisko sędziowskie, wzięła pod uwagę wszystkie okoliczności dotyczące poszczególnych uczestników postępowania, rzutujące na ocenę ich predyspozycji do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, zwłaszcza te, o których mowa w cytowanym wcześniej art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, a więc kwalifikacje i doświadczenie zawodowe kandydatów, (wszystkie) opinie wizytatorów i przełożonych, rekomendacje oraz wyniki głosowań organów samorządu sędziowskiego. Wbrew twierdzeniom odwołującego się, kryteria, którymi kierowała się Rada, podejmując decyzję o przedstawieniu Prezydentowi RP konkretnej osoby z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, są wyraźnie określone w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały i wynikają ze szczegółowego umotywowania przyczyn dokonanego wyboru. Nie wiadomo zatem, na czym opiera on sugestię, jakoby Rada pominęła przy ocenie jego kandydatury szereg korzystnych dla niego okoliczności, to jest oceny, opinie i rekomendacje zawarte „w analizach i opiniach sporządzonych przez sędziów wizytatorów” oraz doświadczenie zawodowe i staż pracy.

Za kryteria decydujące o wyborze kandydata, co do którego została podjęta uchwała o przedstawieniu z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, w ocenie Rady, przemawiały między innymi: wieloletnie i różnicowane doświadczenie zawodowe w pracy związanej ze stosowaniem prawa, zarówno w pionie karnym, jak i cywilnym sądownictwa powszechnego jako asystent sędziego oraz referendarz sądowy, potwierdzone bardzo dobrą oceną

kwalifikacyjną jego pracy; uzyskanie bardzo dobrej oceny z ukończenia prawniczych studiów wyższych oraz oceny dobrej plus ze złożonego egzaminu sędziowskiego; uzyskanie jednomyślnego poparcia Kolegium Sądu Okręgowego w W. oraz trzeciego pod względem wysokości spośród wszystkich zgłoszonych na wolne stanowisko kandydatów poparcia na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego.

Jednocześnie podkreślono, że te same wymagania zastosowano wobec pozostałych uczestników postępowania, z których żaden nie spełniał łącznie tychże kryteriów w taki stopniu, jak zwycięzca konkursu (w stosunku do odwołującego się w odpowiedzi na odwołanie podniesiono, że wprawdzie uzyskał on pozytywną ocenę kwalifikacyjną, ale w stopniu - i to znacznie - niższym od wybranego kandydata wypełnił pozostałe kryteria wskazane w art. 35 ust. 2 ustawy). Jednym z elementów owej oceny było też poparcie organów samorządu sędziowskiego. Warto zauważyć, że aczkolwiek wyniki głosowania na kolegium i zgromadzeniu ogólnym sędziów właściwego sądu nie wiążą Krajowej Rady Sądownictwa w ocenie kandydata na wolne stanowisko sędziowskie, to jednak są one istotne z punktu widzenia art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o KRS i dlatego Rada powinna umotywować swój wybór, gdyby dotyczył on osoby, która uzyskała mniejsze poparcie środowiska zawodowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., III KRS 24/09, LEX nr 737271).

Zaprezentowana w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały ocena kandydatur, wbrew odmiennemu stanowisku odwołującego się, jest zatem wynikiem wszechstronnego rozważenia przez Krajową Radę Sądownictwa wszystkich aspektów sprawy i nie można przypisać jej cech dowolności, która stanowiłaby naruszenie art. 33 ust. 1 ustawy o KRS. Z tych samych przyczyn nie może być również uzasadniony zarzut naruszenia art. 60 Konstytucji RP, zwłaszcza że – co już wcześniej zostało podkreślone – przedmiotem ochrony wynikającej z tego przepisu jest przede wszystkim formalny aspekt dostępu do służby, a więc związany z przestrzeganiem jednolitych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania. Dokonywana przez Sąd Najwyższy kontrola sądowa nie stwarza więc podstaw do wkraczania w zakres

kompetencji Krajowej Rady Sądownictwa w tych kwestiach, ponieważ mogłoby to oznaczać naruszenie konstytucyjnych uprawnień i kompetencji Rady wynikających z art. 179 Konstytucji. Wyklucza to dalszą ingerencję Sądu Najwyższego w dokonany przez Radę wybór kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie.

Wobec bezzasadności podstaw i zarzutów odwołania, Sąd Najwyższy orzekł zatem o jego oddaleniu na mocy art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.